

Ba phương án nâng mức đóng bảo hiểm y tế

16:35 26/02/2024

Bộ Y tế đề xuất lộ trình nâng mức đóng bảo hiểm y tế (BHYT) theo hướng tăng tỷ lệ đóng từ năm 2025 để đạt tối đa 6% tiền lương cơ sở hoặc lương tháng vào năm 2035.

Bộ Y tế đang lấy ý kiến dự thảo Luật Bảo hiểm Y tế sửa đổi. Trong Báo cáo đánh giá tác động chính sách luật, Bộ cho rằng mức đóng trên chưa tương xứng với mức hưởng. Trong khi đó, tổng chi Quỹ Bảo hiểm y tế năm sau luôn cao hơn năm trước và nhu cầu mở rộng phạm vi chi trả ngày càng lớn. Những năm tới, Quỹ sẽ tăng chi do thực hiện tính đúng tính đủ giá dịch vụ y tế, trong khi luật chưa có cơ chế và lộ trình để tăng dần mức đóng.

Ảnh minh họa

Qua đó, Bộ Y tế đề xuất ba phương án nâng dần mức đóng phù hợp phạm vi quyền lợi BHYT và nhu cầu khám chữa bệnh của người tham gia.

Phương án một, giữ nguyên mức đóng tối đa 6% như hiện nay nhưng đưa lộ trình tăng mức đóng vào luật sửa đổi. Cụ thể, từ ngày 1/1/2025, tiền đóng tăng lên bằng 5,1% lương tháng tính đóng BHXH của người lao động, trợ cấp thất nghiệp hoặc lương cơ sở, tùy nhóm tham gia. Từ ngày 1/1/2035, mức đóng tăng lên 6% lương tháng của người lao động.

Theo Bộ Y tế, phương án này giúp tăng nguồn Quỹ Bảo hiểm y tế, cơ sở y tế có thêm kinh phí, tăng quyền lợi khám chữa lẫn tiếp cận dịch vụ của người dân cũng như hiệu quả điều trị.

Song, lộ trình này cũng làm tăng chi ngân sách nhà nước, doanh nghiệp, hộ gia đình và người lao động. Theo thống kê của Bảo hiểm xã hội Việt Nam năm 2021, với mức đóng hiện bằng 4,5% lương cơ sở thì ngân sách đang chi gần 42.300 tỷ đồng. Tăng mức đóng lên 5,1%, ngân sách nhà nước chi thêm 5.700 tỷ đồng mỗi năm và gần 14.100 tỷ đồng nếu mức đóng BHYT tăng lên 6%.

Với doanh nghiệp, tiền đóng BHYT năm 2021 đạt 29.200 tỷ đồng. Nếu tăng mức đóng lên 5,1% lương tháng của người lao động thì doanh nghiệp đóng bổ sung gần 3.900 tỷ đồng và tăng hơn 9.730 tỷ đồng nếu mức đóng là 6%.

Phương án hai, mức đóng tối đa được giữ nguyên 6% như luật hiện hành song lộ trình nâng với tỷ lệ cao hơn. Cụ thể, từ ngày 1/1/2025 mức đóng tăng lên 5,4% lương tháng của người lao động, trợ cấp thất nghiệp hoặc lương cơ sở, tùy vào nhóm tham gia. Từ ngày 1/1/2035, mức đóng tăng lên 6%.

Tương tự như phương án đầu, lộ trình này cũng làm tăng chi phí của ngân sách nhà nước, doanh nghiệp, người lao động lẫn hộ gia đình. Cụ thể, nếu mức đóng tăng lên 5,4% vào năm 2025 thì ngân sách nhà nước chi bổ sung gần 8.500 tỷ đồng; doanh nghiệp chi thêm hơn 5.840 tỷ đồng; người lao động tăng chi 2.920 tỷ đồng và hộ gia đình thêm gần 4.870 tỷ đồng.

Phương án ba, giữ nguyên quy định hiện hành mức đóng tối đa 6%, chưa tính đến lộ trình tăng nhưng giao Chính phủ quy định khi cần thiết. Phương án này không làm tăng chi phí của xã hội song rất khó để Chính phủ quyết định thời điểm tăng do luật không quy định. Các cơ sở y tế đối mặt với gánh nặng chi phí trong bối cảnh người khám

chữa BHYT tăng, Quỹ Bảo hiểm y tế có thể mất cân đối thu chi.

Sau khi đánh giá, Bộ Y tế lựa chọn phương án ba vì không gây tăng chi từ ngân sách nhà nước, doanh nghiệp lẫn hỗ trợ thân nhân người lao động. Lộ trình tăng như hai phương án đầu sẽ được cân nhắc trong lần sửa đổi tổng thể Luật Bảo hiểm y tế sau này khi đủ điều kiện kinh tế xã hội và thời gian nghiên cứu.

Minh Đức